

Frill

NORDJYSKE

8. marts 2019

Vægttab kræver mere end træning

Mulighed for flere penge i pensionsalderen

Balkans grønne oase

Honningbier, huler, slotte og en fantastisk sø er med til at gøre Slovenien til mere end et transitland

Det grønne Slovenien

Det lille land øverst på Balkan er en af Europas bedst bevarede rejsehemmeligheder

Barokkirken på øen i Bled søen.

Predjama Slot er nærmest vokset sammen med kalkstensklipperne.

Øen og kirken kan besøges med nogle små træbåde.

Hjemmeslagtning hos familien Bahor.

Indflyvningsmaleri fra gammelt bistade i byen Radovljica.

Tekst og foto Hans Ravn
hans.ravn@nordjyske.dk

NORDJYSKE Medier var inviteret af Det Slovenske Turistbureau

Hjemmelavet valnøddelikør, et fad charcuteri og ost samt det traditionelle fladbrød pogaca er sat frem hos familien Bahor. Her bliver man budt hjerteligt velkommen til Slovenien. Familien udlejer et 150 år gammelt traditionelt bondehus i den lille landsby Zorenci i Bela Krajina. I kælderen er der indrettet en hyggelig krostue, hvor den ene hjemmelavede egnsret efter den anden bliver serveret - efterfulgt af stedets egne rød- og hvidvine.

Familiens billeder og diplomer

for deres vinproduktion pryder væggene, og de fortæller stolt om deres land og deres liv.

Lige inden kaffen og serveringen af Sloveniens nationalkage potica kunne vi godt fornemme, at der foregik noget særligt på gården nær ved. Fem mænd var i gang med en hjemmeslagtning. Stærke kræfter og slovenske stemmer og på ganske få minutter var grisen blevet skoldet, skrabet for hår og vasket.

Der blev skålet i hvidvin inden den videre partering.

Husmandskultur

Slovenien har stadig nogle mindre landbrug, og det traditionelle husmandsliv lever i bedste velgående. Mange supplerer lønindtægten med vinproduktion, frugt, grønsager og lidt husdyrhold.

Der er mange muligheder for bondegårdsferie, og gårdene er kategoriseret efter komfort og faciliteter - fire æbler er højeste karakter.

Der er ikke stor landbrugsproduktion i det bjergrige land. Omkring halvdelen af landet er dækket af skov, hvilket gør Slovenien til Europas tredjemest skovklædte land, kun overgået af Finland og Sverige.

En af de helt store specialiteter er honningproduktion. Omkring 8000 biavlere har stor glæde af Sloveniens specielle grå-bi. Carnica-bien er så god til at tilpasse sig forskellige omgivelser, at der eksporteres tusindvis af bidronninger til udlandet.

Et besøg hos biavlere Jose Server giver et lille indblik i den specielle

honningproduktion, og i hans lille garagebutik er der godt fyldt op med hædersbevisninger og et stort udvalg af honning. Det er gammel skik, at der på bistaderne er små farvestrålende almuemalede indflyvningspartier. Motiverne spænder vidt fra bibelske historier til dagligliv på landet. De skulle gøre det lettere for bierne at finde hjem til det rigtige bistade og er i dag sjove eksempler på slovensk folkekunst.

På trods af, at Slovenien ikke er meget større end Jylland, rummer landet store og varierede naturlandskaber som høje sneklædte bjerge, vidtstrakte skove, græssletter og små vingårde, store floder, varme kilder og afgrundsdybe drypstenshuler. Landet er fyldt med gode vandruter og cykelru-

ter - et sandt eldorado for naturelskere.

Området omkring Bled-søen er det mest besøgte i landet, og her er der dømt postkortidyl for alle penge. Bjerge hele vejen rundt og den lille kirke på landets eneste ø spejler sig året rundt i søen. Øen og kirken kan besøges via nogle små gondollignende træbåde, som sejler i pendulfart dagen lang.

I jordens indre

Sloveniens kystlinje er kun 46 km lang, og hvad turisme angår, har landet stået i skyggen af Kroatien, hvis strande hvert år lokker flere badeturister til.

De fleste danskere som har fundet vej til Slovenien, er kun på gemmerejse på vej til netop Kroatien og gør måske kun stop i hoved-

Slovenien

2,1 MIO. indbyggere, hvoraf ca. 285.000 bor i hovedstaden Ljubljana. Landet er knap halvt så stor som Danmark.

DER ER over 30 slotte og borge, 30 naturlige termal- og spa resorts, 10 golfbaner, over 600 besøgsårde, 50 campingpladser, tre marinaer, 660 km motorvej, over 30 vintersportscentre, over 7000 km

afmærkede vandrestier i bjergene og 1000 km MTB-spor. Højeste bjerg er Triglav - toppen 2864 meter over havet.

SLOVENIEN VAR den økonomiske stærkeste af de jugoslaviske republikker og var den første, som løste sig fra det tidligere Jugoslavien. Medlem af EU og Nato fra 2004.

LINKS

BONDEGÅRDSFERIE:

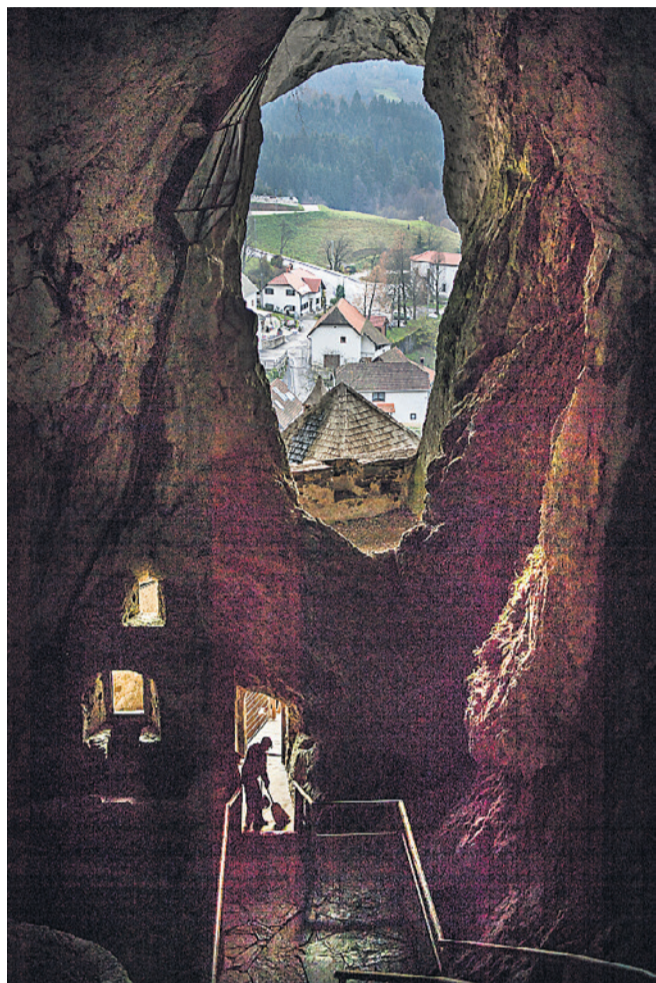
www.farmtourism.si

SLOVENIENS TURIST ORGANISATION:

www.slovenia.info/en

ALTERNATIV LJUBLJANA:

www.alternativetoursljubljana.com

I grotterne bag Predjama slot er der en helt unik udsigt gennem et naturligt hul.

Jose Server, spændende lokal biavler.

Ljubljanas arkitektur er præget af barok, jugendstil og den lokale arkitekt Jože Plečnik, som står bag den centrale bro i centrum.

Den slovenske arkitekt Ivan Vurniks bankbygning fra 1921 er Ljubljanas mest farverige eksempel på art nouveau.

Det alternative kvarter Metalkova, hvor der i dag er fyldt med graffiti og en god stemning af undergrund med en masse anderledes street art.

Kreativiteten har fået frit spil.

staden Ljubljana, ved Bled-søen eller ved Postojna-hulen. Den er besøg værd.

Et lille gult tog er ved at blive fyldt op med ivrige turister. Det minder mest af alt om starten på en vild rutsjebanetur, men langsomt går starten ind i jordens indre. Små og store stalakitter hænger dekorativt ned fra klippeloftet, og man kommer igennem den ene imponerende sal efter den anden.

Vi er blevet ført to kilometer ind i Postojna-hulen, som er en af Europas største drypstenshuler, og det er Sloveniens største attraktion. Der er en imponerende rejse ind i undergrunden og helt utroligt at tænke på, at de store formationer kun vokser en millimeter på 10 år, og at de tusindvis af for-

mationer er flere millioner år gamle. Der findes over 9000 grotter i Slovenien, og tæt på Postojna-grotten klynger den imponerende og smukt beliggende Predjama-borg sig ind i en høj lodret klippevæg og dækker et kæmpe grottehul ind i bjerget.

Her fortælles spændende historier om flere af borgens beboere, bl.a. om røverkongen Erasmus, der betragtes som Sloveniens svar på Robin Hood.

Smuk arkitektur og ungdomskultur

Den bedste måde at opleve en ny storby er på en morgenløbetur. Byen vågner langsomt, man møder folk der, er på vej på arbejde, butikkerne åbner, gaderne er rolige og der er plads og ro til at sugenye indtryk til sig.

Hovedstaden Ljubljana er ikke meget større end Aarhus, og bykernen er præget af gamle pragtbygninger i barok- og jugendstil. På det centrale marked bliver honning, græskarkerneolie, oliven, friske og økologiske grøntsager solgt direkte fra lokale avlere.

Det er et sted, hvor alle kommer for at handle og snakke. Et hyggeligt sted med landsystemning midt i en af Europas mindste hovedstæder.

I det hele taget vimler det med liv i den gamle by. Slovenerne er udemennesker, og da midtbyen er bilfri, er der ro og plads til at færdes. Små elektriske minibusser kører gratis rundt og kan bestilles primært af ældre, som skal rundt i den indre by. Ljubljana blev i 2016 kåret som årets grønneste hoved-

stad i EU.

Der er omkring 60.000 studerende, og universitetet har afdelinger spredt rundt i midtbyen, hvilket får byen til at fremstå som en stor campus. De unge sætter deres præg på byen, dels på de mange caféer langs floden, men også i den smalle alternative og farverige handelsgade Trubarjevacesta. Graffiti præger murene med diverse politiske slagord, og sko hænger ned fra elkabler.

Her finder man den ene lille specialforretning efter den anden. Her sælges modetøj, lp-plader og genbrug, og jeg fandt her en spændende ølbutik, som udelukkende sælger øl fra alverdens microbryggerier, blandt andet fra danske Mikkeller og Amager Bryghus, men de mest spændende

var de lokale bryg.

Jeg købte et par mørke IPA'er, som flere år i træk var blevet kåret som verdens bedste øl inden for deres kategori.

Fortsætter man længere nordpå ud mod byens togstation, finder man det alternative centrum Metalkova. Kvarteret er et gammelt kaserneområde. Da den jugoslaviske forbundshær forsvandt i 1991, blev bydelen besat. Som et mini-Christiania er området i dag blevet en fristad med små spillesteder og kreativ legeplads for unge alternative kunstnere.

Slovenien har meget at byde på, og er nok en af Europas bedst bevarede rejsehemmeligheder.

Det er kun omkring Bled-søen og Postojna-hulen, at man oplever en snert af masseturismen.